

Eksempler og tips

Hanne M. Karbøl Hanssen

Jurist, Klima- og miljøavdelinga

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

— virker til Nordlands beste

Fjerning av biler i Bodø

Pålegg etter forurensningsloven § 7 fjerde ledd

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

— virker til Nordlands beste

Kommunens vedtak

- 34 biler ved kommunens befaring.
- Pålegg om fjerning av biler med hjemmel i forurensningsloven § 7 fjerde ledd.
- «Du kan oppbevare fem kjøretøy på eiendommen til enhver tid, forutsatt at disse er i tilstrekkelig stand, slik at de ikke representerer en forurensningsfare».
- Tvangsmulkt.
- Klage: Den øvre grense for antall biler på eiendommen fremstår som vilkårlig.

Vår behandling

- Nytt vedtak: Pålegg om å fjerne biler som ikke er oppstilt på parkeringsplass eller i garasje på eiendommen.
- Fare for forurensning når det oppbevares biler i det omfang og på den måten det var snakk om.
- Fjerning av biler et tiltak for å hindre at forurensning inntreffer.
- Vilkårlig antall.
- Et pålegg må være rimelig ut fra de konkrete omstendighetene i saken
 - Boligeiendom i LNFR-område.
 - Mellom RV80 (10 meter) og jernbane (27 meter).
 - Vurdering av forurensningsfare og hvilket område det er snakk om.

Vår behandling, forts.

- Urimelig med et pålegg som i realiteten forbyr eieren å ha mer enn fem kjøretøy på eiendommen.
- Rimelig å pålegge fjerning av biler som er oppstilt utenfor areal som er lovlig opparbeidet som parkeringsplass. Bruk av arealet utenfor parkeringsplass medfører fare for forurensning som ikke vil bli oppdaget.
- Bruk av garasjer for oppbevaring må selvsagt aksepteres, og kommer i tillegg. At biler i jevnlig bruk plasseres i innkjørselen til boligen må også aksepteres.
- I den enkelte sak er den konkrete vurderingen av faren for forurensning krevende. Dersom det er grunnlag for å gi pålegg, er det krevende å utforme pålegget slik at den som får pålegget skjønner hva vedkommende må gjøre for å unngå tvangsmulkt og eventuelt direkte gjennomføring fra forurensningsmyndighetens side. Samtidig er det ikke enkelt å definere i hvor stor grad fare for forurensning må aksepteres.

Pålegg om opprydding i Narvik

Pålegg etter forurensningsloven § 7 og § 37 andre ledd

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

— virker til Nordlands beste

Kommunens vedtak

- Anslagsvis 30 biler over et område på 2-3 mål, +++.
- Pålegg om å fjerne bilene og andre gjenstander som kan føre til forurensning i grunnen.
- Bilene og gjenstandene skal leveres til godkjent avfallsmottak.
- Forurensningsloven § 7 fjerde ledd og § 37 andre ledd.
- Tvangsmulkt.
- Klage: Kommunens fremstilling av saken ikke i overensstemmelse med de faktiske forhold på eiendommen.

Vår behandling

- Kommunen hadde ikke gjort vurderinger knyttet til vilkårene i § 37 andre ledd.
- Stor sannsynlighet for at det foreligger fare for forurensning.
- Vurdering knyttet opp til § 7 fjerde ledd.
- Et pålegg må spesifisere hva som utgjør det ulovlige forholdet og hvordan pålegget kan oppfylles
 - Må angi et bestemt antall biler, hvilken stand de er i, om de inneholder farlige kjemikalier og/eller elektronikk og om de er skjemmende for omgivelsene.
- Manglende beskrivelse av hva som omfattes av pålegget → ikke i stand til å ta stilling til klagerens påstand.

Vår behandling, forts.

- «Andre gjenstander som kan føre til forurensning i grunnen» ikke tilstrekkelig.
 - Verken pålegg eller varsel om pålegg sa noe om hvilke gjenstander som måtte fjernes.
 - Kan ikke forvente at en privatperson forstår hvilke gjenstander som kan føre til forurensning i grunnen.
 - Vi hadde fra bilder ikke grunnlag for å vurdere hvilke av gjenstandene som medfører fare for forurensning.
- Fem år siden pålegg ble gitt, eiendommen ryddet og klageren flyttet → ikke mulig å be om ytterligere opplysninger eller foreta befaring → saken sendt tilbake til kommunen for ny behandling.

Pålegg om fjerning av havarert fiskebåt, Vestvågøy

Forurensningsloven § 37 andre ledd og § 7 fjerde ledd

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

— virker til Nordlands beste

Kommunens vedtak

- Pålegg om å fjerne sjarken.
 - Forurensningsloven § 7 og § 37.
 - Farvann som er utsatt for varierende strøm og drag, spesielt under kuling og storm.
 - Reell fare for at skroget kan rives opp og dermed forurense sjø- og landområder.
 - Sikkerhetsrisiko.
- Klage: Dieselolje allerede lekket ut, løst utstyr allerede drevet på land og fartøyet vil forsvinne av seg selv med tiden.

Vår behandling

- Stadfestet kommunens vedtak.
- § 7 fjerde ledd noe usikker som hjemmel for pålegg.
 - Nevneverdige skader eller ulemper fra forurensning?
- § 37 ga hjemmel for pålegg om fjerning.
 - Sjarken å anse som kassert, og den vil med tiden virke skjemmende og være til skade eller ulempe for miljøet (§§ 27 og 28).
 - Viktig å gripe inn overfor forsøpling av havet der dette er mulig.
 - Ikke slik at fartøyet vil «forsvinne av seg selv med tiden».

Fjerning av nedgravd byggningsavfall i Bodø

Pålegg etter § 7 fjerde ledd

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

– virker til Nordlands beste

Kommunens vedtak

- Pålegg om å «fjerne forsøplingen» innen en angitt dato.
- Avfall med ukjent opprinnelse og skadepotensial. Kan representere fare for ulykker og forurensning, virker skjemmende og gir nedsatt trivsel for naboer og andre.
- Grunneier ansvarlig for forurenset grunn.
- Hjemmel forurensningsloven § 7 fjerde ledd, jf. § 7 første ledd.
- Grave opp og fjerne avfallet, bildedokumentasjon og kopi av kvitteringer for at avfallet er levert til godkjent mottak.
- Varsel om tvangsmulkt.
- Klage: avfallet ligger på annen manns grunn.

Vår behandling

- Sendt tilbake til kommunen for ny behandling.
- Stor usikkerhet om avfallets omfang og utbredelse.
 - Ikke dokumentert avfall nedgravd på klagerens eiendom.
 - Burde ha gitt pålegg om undersøkelser.
- Burde ha rettet pålegget mot grunneierne i fellesskap.
- For vurdering av forurensningsfare: når ble hyttene bygd?
 - Sannsynligheten for byggematerialer med farlige stoffer.
- Kommunen må sikre seg at pålegg rettes mot riktig ansvarlig.

Retur til kommunen for klagebehandling

Saltdal

Klage på tvangsmulkt

Sortland

Klage på avvisning

Hjemmel

- § 37 første ledd?
- § 37 andre ledd?
- § 7 fjerde ledd?

- Ikke vis til alle...

Faktum

- Hvilke gjenstander er det snakk om?
- Omfang?
- Hvor lenge har den pågått?
- Årsak?
- Fare for forurensning?
- Dokumentasjon

Spesifisere

- Hva utgjør det ulovlige forholdet?
- Hva må gjøres for å oppfylle pålegget?